

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 กำหนดให้บุคคล มีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปี ที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพ โดยไม่เก็บค่าใช้จ่า การจัดการศึกษาอบรมของรัฐ ต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองท้องถิ่นและชุมชน ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมแห่งการเรียนรู้ และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เปิดโอกาสให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พัฒนาสาระ และกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ได้กำหนดให้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อการศึกษาต่อ และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว กำหนดให้มีการศึกษาภาคบังคับ จำนวน 9 ปี การศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในหมวดที่ 3 ระบบการศึกษา ได้กล่าวถึงรูปแบบของการศึกษา ในมาตรา 15 ไว้ว่า การจัดการศึกษามี 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งการศึกษาในระบบ จะมี 2 ระดับคือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน และ การศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษามีทั้งในระบบสายสามัญ และสายอาชีพ(อ้างจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545 – 2559)

จังหวัดน่านเป็นเมืองขนาดย่อม ที่มีประชากรไม่หนาแน่น มีสถาบันการศึกษารองรับ 3 ระดับ คือ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา และการศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาในระบบมีทั้งสายสามัญ และสายอาชีพ ซึ่งด้านสายอาชีพที่จะกล่าวในที่นี้ คือ สายอาชีวศึกษา ซึ่ง

อาชีวศึกษาจังหวัดน่านได้จัดให้มีการเรียนการสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง จังหวัดน่านมีวิทยาลัยที่อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ 4 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคน่าน วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน วิทยาลัยการอาชีพปัว และวิทยาลัยการอาชีพเวียงสา และมีสถาบันอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา น่าน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาเขตน่าน และมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ วิทยาเขตน่าน ที่เปิดสอนในระดับปริญญาตรี และยังมีสถาบันอื่นตามจังหวัดต่าง ๆ ที่นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 สามารถเลือกเรียนได้ นั้นหมายความว่าวิทยาลัยในอาชีวศึกษาจังหวัดน่านต้องเผชิญภาวะการแข่งขันสูงมาก เนื่องจากกระแสที่เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างรวดเร็ว ทำให้มีการแข่งขันสูงในด้านการเปิดสอนสาขาวิชาต่าง ๆ ของสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา บางสาขาไม่มีนักเรียนมาสมัครเรียน จึงต้องปิดหรือยุบไปพร้อมกับสาขาวิชาอื่นที่ใกล้เคียงกันที่มีนักเรียนมาสมัครเรียน จึงต้องมีการแข่งขันกันในการที่จะจูงใจให้เด็กเข้าเรียนในสถาบันการศึกษาของตน โดยการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่หลากหลายเพื่อดึงดูดความสนใจของนักเรียนในการตัดสินใจเลือกเข้าเรียนในโรงเรียนของตนเองเพื่อเป็นการเพิ่มจำนวนนักเรียนให้มากขึ้น ตลอดจนเป็นการเพิ่มศักยภาพทางการแข่งขันของสถาบันให้สามารถต่อสู้กับคู่แข่งในในแต่ละแห่งได้

สถานการณ์ดังกล่าว ทำให้การบริหารการศึกษายุคใหม่ ควรนำหลักการบริหารธุรกิจ มาใช้ในการบริหารการศึกษา ในด้านที่เกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ ได้แก่ ส่วนประสมการตลาดบริการ ซึ่งเป็นหลักการตลาดที่นักการตลาดนำมาใช้เพื่อจำหน่ายสินค้าและบริการ คือ หลัก 7P's ซึ่งประกอบไปด้วย ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) บุคคล (People) ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) และกระบวนการให้บริการ (Process) การจัดการศึกษาในปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูงจึงต้องพิจารณานำเอาส่วนประสมการตลาดดังกล่าวมาปรับใช้ ดังนั้นผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ชั้นปีที่ 3 ของอาชีวศึกษาจังหวัดน่าน ในการวางแผนศึกษาต่อ เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนากลยุทธ์ทางการตลาดของอาชีวศึกษาจังหวัดน่านให้สามารถตอบสนองความต้องการของนักเรียนได้ตรงความต้องการและเพื่อเป็นการจูงใจให้นักเรียนเลือกศึกษาต่อที่อาชีวศึกษา จังหวัดน่าน

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการที่มีผลต่อการเลือกศึกษาต่อของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาจังหวัดน่าน

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบถึงปัจจัยส่วนประสมตลาดบริการที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพอาชีวศึกษาจังหวัดน่าน
2. เป็นแนวทางสำหรับอาชีวศึกษาจังหวัดน่าน ที่สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการปรับปรุงการบริการให้กับนักเรียนเพื่อสร้างความพึงพอใจสูงสุด และวางแผนการตลาดที่เหมาะสม

นิยามศัพท์

ปัจจัยส่วนประสมการตลาดบริการ หมายถึง ส่วนประสมทางการตลาดซึ่งมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ (Product) ราคา (Price) การจัดจำหน่าย (Place) การส่งเสริมการตลาด (Promotion) บุคคล (People) ลักษณะทางกายภาพ (Physical Evidence) และกระบวนการให้บริการ (Process)

การเลือกศึกษาต่อ หมายถึง การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อของนักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 อาชีวศึกษาจังหวัดน่าน

นักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555 ของอาชีวศึกษาจังหวัดน่าน

อาชีวศึกษาจังหวัดน่าน หมายถึง สถาบันการศึกษาของอาชีวศึกษาในจังหวัดน่านซึ่งประกอบไปด้วย วิทยาลัยเทคนิคน่าน วิทยาลัยสารพัดช่างน่าน วิทยาลัยการอาชีพปัว และวิทยาลัยการอาชีพเวียงสา